

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

Avdelning 3

Enhet 31

DOM

2010-04-23

meddelad i

Stockholm

Mål nr B 10255-09

PARTER (Antal motparter: 3)

Sökande

Kammaråklagare Gunnar Fjaestad

City åklagarkammare i Stockholm

Motpart

Valentina Jalava

Lerstrandsvägen 7 D 32

00720 Helsingfors

Finland

Ombud:

Advokat Jeff Burke

Zenit Advokatbyrå AB

Sibyllegatan 81, 5 tr

114 43 Stockholm

DOMSLUT

Förverkande och beslag

1. Beslaget av tavlan "Nionde vågen" tillskriven Ivan Konstantinovich Aivazovsky, ska bestå tills domen vunnit laga kraft. På tavlans baksida respektive ram ska anbringas den beständiga lydelsen "this is a copy of Ivan Konstantinovich Aivazovsky's painting "the Ninth wave"" samt lydelsen "det här är en kopia av Ivan Konstantinovich Aivazovskys målning "Nionde vågen"". Därefter ska tavlan utlämnas till Eni Mazrekaj (beslag 0201-BG28627-08 p.1).
2. I beslag tagen helförfalskad tavla, "Still Life with Fruit and a Bottle of Wine" tillskriven Iwan Puni, ogillas (beslag 0201-BG28806-08 p.1), se vidare domslutet s. 3 p. 2.
3. I beslag tagen helförfalskad tavla, "Village landscape with a Horse and Cart" tillskriven Robert Falk, ogillas (beslag 0201-BG28806-08 p.2), se vidare domslutet s. 3 p.1.
4. I beslag tagen helförfalskad dosa tillskriven Fabergé förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (beslag 0201-BG28806-08 p.3).
5. I beslag taget helförfalskat bordsur tillskrivet Fabergé förklaras förverkat. Beslaget ska bestå (beslag 0201-BG28806-08 p.4).

Postadress

Box 8307

104 20 Stockholm

Besöksadress

Scheelegatan 7

Telefon

08-561 652 70

Telefax

08-561 650 03

E-post: stockholm.tingsratt.avdelning3@dom.se

www.stockholmstingsratt.se

Expeditionstid

måndag - fredag

09:00 - 12:00

13:00 - 15:00

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

Avdelning 3

Enhet 31

DOM

2010-04-23

meddelad i

Stockholm

Mål nr B 10255-09

PARTER (Antal motparter: 3)**Sökande**

Kammaråklagare Gunnar Fjaestad

City åklagarkammare i Stockholm

Motpart

Eni Mazrekaj

Stockholmsvägen 36

195 34 Märsta

DOMSLUT**Förverkande och beslag**

Beslaget av tavlan "Nionde vågen" tillskriven Ivan Konstantinovich Aivazovsky, ska bestå tills domen vunnit laga kraft. På tavlans baksida respektive ram ska anbringas den beständiga lydelsen "this is a copy of Ivan Konstantinovich Aivazovsky's painting "the Ninth wave"" samt lydelsen "det här är en kopia av Ivan Konstantinovich Aivazovskys målning "Nionde vågen"". Därefter ska tavlan utlämnas till Eni Mazrekaj (beslag 0201-BG28627-08 p.1).

Postadress

Box 8307

104 20 Stockholm

Besöksadress

Scheelegatan 7

Telefon

08-561 652 70

Telefax

08-561 650 03

E-post: stockholm.tingsratt.avdelning3@dom.se

www.stockholmstingsratt.se

Expeditionstid

måndag - fredag

09:00 - 12:00

13:00 - 15:00

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

Avdelning 3

Enhet 31

DOM

2010-04-23

meddelad i

Stockholm

Mål nr B 10255-09

PARTER (Antal motparter: 3)

Sökande

Kammaråklagare Gunnar Fjaestad

City åklagarkammare i Stockholm

Motpart

Lauritz.com Sverige AB, 556459-3720

Slakthusgatan 22

121 62 Johanneshov

Ställföreträdare:

Peter Norén

c/o Lauritz.com AB

Slakthusgatan 22

121 62 Johanneshov

Ombud:

Advokat Hanne Mannheimer

Advokatfirman Delphi AB

Stora Nygatan 64

211 37 Malmö

DOMSLUT

Förverkande och beslag

1. I beslag tagen helförfalskad tavla, "Village landscape with a Horse and Cart" tillskriven Robert Falk, förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (beslag 0201-BG28806-08 p.2).
  2. I beslag tagen helförfalskad tavla, "Still Life with Fruit and a Bottle of Wine" tillskriven Iwan Puni, förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (beslag 0201-BG28806-08 p.1).
  3. I beslag tagen helförfalskad dosa tillskriven Fabergé förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (beslag 0201-BG28806-08 p.3).
  4. I beslag taget helförfalskat bordsur tillskrivet Fabergé förklaras förverkat. Beslaget ska bestå (beslag 0201-BG28806-08 p.4).
-

Postadress

Box 8307

104 20 Stockholm

Besöksadress

Scheelegatan 7

Telefon

08-561 652 70

Telefax

08-561 650 03

E-post: stockholm.s.ratt.avdelning3@dom.se

www.stockholmstingsratt.se

Expeditionstid

måndag - fredag

09:00 - 12:00

13:00 - 15:00

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har framställt yrkanden enligt domsbilaga 1-2, med den ändringen vad avser yrkandet p. 1 att istället för förverkande yrkas att åtgärd enligt 36 kap. 6 § rättegångsbalken vidtas med tavlan på så sätt att texten ”Det här är en kopia av Iwan Konstantinovich Aivazovskys målning Nionde vågen” anbringas på dess ram och baksida. Texten ska även på ram och baksida anbringas på engelska. Tavlan ska därefter utlämnas till Eni Mazrekaj.

DOMSKÄL

Inställning

Valentina Jalava och Eni Mazrekaj har medgett åklagarens yrkande p. 1). Valentina Jalava och Lauritz.com Sverige AB (Lauritz.com) har i övrigt bestritt åklagarens yrkanden och yrkat att beslagen ska hävas och konstföremålen utlämnas till Lauritz.com.

Lauritz.com och Valentina Jalava har vid ogillande av åklagarens talan yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

Bevisning

Åklagaren har som muntlig bevisning åberopat förhör upplysningsvis med Eni Mazrekaj och Valentina Jalava, sakkunnigt vittnesförhör med Iwan Samarine, Martyn Saunders-Rawlins samt Pehr Wallin samt vittnesförhör med Peter Norén. Han har som skriftlig bevisning åberopat utlåtande 2009-01-14 av Iwan Samarine, utlåtande 2009-01-27 av Martyn Saunders-Rawlins, utlåtande 2008-11-20 av Pehr Wallin samt teknisk undersökning.

Lauritz.com har som muntlig bevisning åberopat vittnesförhör med Peter Norén och som skriftlig bevisning äkthetsintyg av Valentin Skurlov och Serguei Gontar samt viss teknisk undersökning.

Valentina Jalava har som muntlig bevisning åberopat förhör med sig själv, vittnesförhör med Peter Norén och Valentin Skurlov. Hon har som skriftlig bevisning åberopat äkthetsintyg av Herman Beringer och sidor ur expertkatalog, äkthetsintyg av Gleb Gennadievitj Pospelov samt intyg av Valentin Skurlov, Serguei Gontar och Marina Lopato.

Konstföremålen har förevisats för rätten.

Sakframställan

Åklagaren har sakframställningsvis framhållit bl.a. följande. I samband med en utredning om häleri har husrannsakan genomförts mot Eni Mazrekaj. I dennes hem har då påträffats och beslagtagits den tavla som omfattas av åklagarens yrkande p. 1. Vid en snabb undersökning har kunnat konstateras att denna inte målats av påstådd konstnär. Det har vidare framkommit att Eni Mazrekaj lämnat in fyra andra konstföremål, två tavlor och två Fabergéföremål hos auktionsfirman Lauritz.com och att han av auktionshuset fått ett förskott inför försäljning på 800 000 kr. Eni Mazrekaj har i samband med inlämningen av föremålen till auktionsfirman felaktigt uppgett att han ägde dessa. Föremålen har värderats till sammanlagt 9,4 miljoner kronor och har också lagts ut till försäljning på auktionssajten. Lauritz.com har sedermera dragit tillbaka försäljningarna och polis har 2008-10-30 beslagtagit konstföremålen hos auktionsfirman, se yrkandena p. 2-5. Enligt åklagaren framgår av utredningen i målet att alla dessa fyra föremål är helförfalskningar som skulle betinga ett betydande värde som äkta. Med hänsyn härtill och då konstföremålen redan en gång lagts ut till försäljning finns det en uppenbar risk att de åter kan komma ut på marknaden som äkta verk varför de ska förverkas.

De föremål vars äkthet ifrågasatts och där talan inte medgetts är således följande.

p. 2. Tavla av Iwan **Puni** (Jean Pugini) 1892-1956. ”Still life with Fruit and a Bottle of Wine”. Abstrakt stilleben föreställande med vin och frukt, oljemålning på duk, 60x41 cm. Signerad med kyrilliska bokstäver. Utförd 1917/18 enligt intyg.

p. 3. Tavla av Robert **Falk**, 1886-1958. ”Village landscape with a Horse and Cart”. Kubistiskt landskap med figurer, oljemålning på duk, 60,2 x 80,3 cm. Signerad med kyrilliska bokstäver. Enligt intyg målad 1912-1913.

p. 4. Bordsur med etui av firma Carl **Fabergé**. Enligt intyg sannolikt tillverkad 1903-1904 i S:t Petersburg Ryssland. Diameter 11,3 cm. Stämplat Fabergé, (H.W) verkmästare Henrik Wigström, St. Petersburg Assay Board 1899-1904 (Ya L) Yakov Lyapunov samt inristat inventarienummer 9279. Urverket tillverkat av HY Moser & Cie.

p. 5. Dosa med lock av firma Carl **Fabergé** i form av ett karphuvud i kvarts. Enligt intyg sannolikt tillverkad i 1904–1908 i S:t Petersburg, Ryssland. Höjd 6,2 cm. Längd ca 8,5 cm. Stämplat Fabergé, (M.P), verkmästaren Mikhail Perkhin samt St. Petersburg Assay Board.

Lauritz.com har sakframställningsvis framhållit bl.a. följande. Eni Mazrekaj har som köpande kund hos Lauritz.com i maj lämnat in de aktuella föremålen. Dessa har mottagits för undersökning av bolagets VD Peter Norén. Då påstådd proveniens inte stämde har tavlorna kontrollerats mot finska konstkännare. Klockan har undersökts av en urmakare på Biblioteksgatan i Stockholm, varvid kunde konstateras att urverket var i original. Detta tillsammans med den dokumentationen i form av äkthetsintyg m.m. har lett till att ett förskott utbetalats till Eni Mazrekaj i juli 2008 och objekten har lagts ut till försäljning i september samma år. Efter en artikel i tidningen Expressen där påstods att föremålen har varit falska har samtliga föremål dragits

tillbaka från auktionen för ytterligare utredning. Föremålen har sedan i oktober beslagtagits. Av förskottet har Eni Mazrekaj återbetalt 240 000 kr. Lauritz.com har i januari 2009 krävt Mazrekaj på resterande belopp jämte ränta men har ännu inte fått betalt. En stämningsansökan mot Mazrekaj förefaller meningslös så länge äkthetsfrågan inte har prövats. Enligt Lauritz.com är föremålen med stöd i motparternas utredning äkta varför åklagarens yrkande har bestritts.

Valentina Jalava har sakframställningsvis framhållit bl.a. följande. Det är i konstvärlden inte ovanligt att det finns olika åsikt om ett konstverks äkthet. Detta får då avgöras av konstbranschen kommittéer och inte genom förverkande av staten. De experter som hävdar att konstföremålen i detta mål är äkta har alla större tyngd än åklagarens sakkunniga vittnen eftersom de är experter just på respektive konstnär, medan åklagarens experter endast är allmänna sådana. De aktuella konstföremålen är äkta. För det fall åklagarens talan skulle vinna bifall kommer hon att väcka skadeståndstalan mot svenska staten.

Eni Mazrekaj har anslutit sig till vad Lauritz.com och Valentina Jalava anfört sakframställningsvis.

Förhör

Eni Mazrekaj har uppgett bl.a. följande. Han är ingen konstexpert och arbetar idag på en loppmarknad, men var arbetslös 2008 och levde på sin hustru. Han är nära vän med Asia Azizova men vet inte vad hon har för arbete. Han fick i uppdrag av Azizova att lämna in konstföremålen på Lauritz.com och lämnade dessa till Peter Norén som skulle undersöka dessa. Han vet inte hur Azizova fått tavlorna och har inte sett dem hemma hos henne, men var inte rädd för att de skulle vara falska, då han och Azizova inte håller på med stölder. Han vet inte om han fick någon fullmakt av henne. Han minns inte omständigheterna kring hur han fick tavlorna i sin besittning. Han lämnade in dokumentation rörande konstföremålen tillsammans

med dessa men har inte gjort någon egen research på tavlorna och således inte kontrollerat dessas bakgrund. Han visste vid inlämningen inte om att de skulle vara värdefulla. Han skulle få viss ersättning för sitt uppdrag men de hade inte kommit överens om något pris. Han fick sedan 800 000 kr i förskott av Lauritz.com, men minns inte vad han gjorde med summan och vill inte gå in på om han lämnat någon del till Azizova. Han vet inte om hon eller hennes väninna Jalava fått några förskottspengar. Han vill inte kommentera det förhållande att han inte återbetalat hela förskottet till Lauritz.com.

Valentina Jalava har berättat bl.a. följande. Hon är pensionär och kommer ursprungligen från Ryssland, men har bott de senaste 40 åren i Finland. Hon har tidigare arbetat som konsthandlare men är ingen expert. Hon äger inte tavlorna under yrkandet p. 2-3 utan dessa ägs av en väninna till henne och Azizova, Isabella Schikarenko. Isabella är bosatt i Belgien och Ukraina och arbetar som konservator med att restaurera konstföremål. Hon har känt Isabella i 15 år men kan inte hennes telefonnummer och har inte med sig hennes adress. Isabella har någon gång under 2008 kommit med egen bil från Belgien och överlämnade tavlorna till henne i Stockholm. Hon vet inget själv om tavlornas bakgrund, men både hon och Isabella behövde pengar i form av förskott. Isabella gav henne i uppdrag att sälja tavlorna och ville endast ha ett mindre förskott. Hon minns inte hur tavlorna låg i bilen men minns att de var väl förpackade i kartong. Överlämningen skedde på ett kafé i Fittja och med tavlorna medföljde mappar med dokumentation om dessa. Hon kände till vilka konstnärerna Puni och Falk var men förstår sig inte på deras konst och vet inte vem som målat vilken av tavlorna. Hon insåg med hänsyn till dokumentationen att de var värdefulla. Då de litade på varandra skrevs inga kvitton på att hon mottagit verken. Efter det att Lauritz.com utbetalat ett förskott fick Isabella 30 000 Euro och hon själv 10 000 Euro då Isabella sedan tidigare var skyldig henne samma summa. Även Azizova fick en ”påse med pengar” av Eni Mazrekaj. Isabella skulle sedan fortsätta med bil till Ukraina. Isabella känner till att tavlorna tagits i beslag men har hittills inte rea-

gerat på detta, men vill ha tillbaka sina tavlor. Ingen har krävt tillbaka något av de förskotts pengar som utbetalats till henne.

Vad gäller Fabergé-föremålen så innehade hennes familj, som var välbärgad föremålen i Moskva för 40 år sedan och dessa medtogs då familjen utvandrade till Finland. Hon har dock inga dokument som utvisar att de utförts ur dåvarande Sovjetunionen. Hon har heller inte haft dem särskilt försäkrade. Hon har varit i behov av pengar i form av förskottsbetalning för att kunna åka till Döda havet och rekreera sig efter en hjärnblödning. Hon har även sålt dessa då hennes son sagt åt henne att sälja sina ”dammiga saker”. Hon har inte kunnat sälja konstföremålen i Helsingfors då auktionshuset där inte betalar ut förskott. Har därför stoppat ned föremålen i en väska och åkt färja till Stockholm där hon överlämnat dessa till Eni Mazrekaj. Mazrekaj har gett henne ett kvitto på att han mottagit föremålen. Tanken var att Azizova och Mazrekaj skulle hjälpa henne att sälja dessa. Hon har senare fått 20 000 Euro av Mazrekaj i förskottsbetalning.

Serguei Gontar har besiktigt konstföremålen vid ett besök i Finland. Gontar kunde som Fabergé-expert och med hänvisning till Skurlov därefter utfärda ett äkthetsintyg. Marina Lopato, som utfärdat äkthetsintyg som ingetts vid huvudförhandlingen i målet, är också en konstexpert anställd på Eremitaget i S:t Petersburg. Tre experter har sett föremålen och alla anser att de är äkta.

Iwan Samarine har som sakkunnigt vittne uppgett bl.a. följande. Han är expert på rysk konst och har förestått bl.a. auktionsfirman Sothebys ryska avdelning i London. Han är sedan 2004 ansvarig Stockholms auktionsverks ryska auktioner. Han har sett ett antal av Iwan Punis verk men är dock inte speciell expert just på Puni. Han har inte heller tagit del av det kompletterande material rörande äkthetsintyg m.m. som åtföljt tavlorna. Puni är en av de mest kända ryska avantgardisterna som arbetat nära Malevich och senare, efter det att han emigrerat till Frankrike, med Chagall. Det är mycket ovanligt att verk från Punis ”ryska period” är ute till försälj-

ning på marknaden. Puni har i sig målat stilleben influerad av Cézanne och kubistiskt måleri. Den aktuella tavlan är målad med vaga influenser av samma källor. Enligt hans uppfattning är tavlan tekniskt dåligt utförd, utan särskilda färdigheter och utan kvalitet i måleriet som kännetecknar Puni. Kompositionen är löjlig och okonstnärlig. Det kan konstateras att till tavlan använts en mycket grov duk, vilket framstår som mycket osannolikt att Puni skulle ha använt eftersom han vid den aktuella tiden var en framgångsrik konstnär. Grova dukar började dessutom användas av ryska konstnärer först på 1930-talet. Därutöver framgår att tavlan spänts upp på ny spännram och att duken åldrats på ett artificiellt sätt genom att krackelering i färgen åstadkommit av att duken utsatts för slag. Krackeleringen är heller inte logisk och löper heller inte på duken på ett sådant sätt, med parallella ränder, som skulle ha varit fallet om duken varit ihoprullad. Duken har vidare åldrats på konstgjord väg genom att smuts gnuggats in i dukens yta. Normalt åldrande ger inte dessa tecken. Det framgår vidare att tavlan smutsats innan den sedan försätts med skyddslackering, dvs. den har inte, som normalt, rengjorts före skyddslack påförts. Någon grundbehandling av duken har heller inte skett före det att motivet målats. Tavlan är en förfalskning.

När det gäller tavlan av *Robert Falk*, så var Falk en rysk målare influerad av Cézanne som hade stor påverkan på rysk 20-tals konst som målare och lärare. Falk är en berömd konstnär och en tavla i denna storlek skulle på auktion betinga kanske 500 000 Euro. Om tavlan var äkta skulle den utgöra ett betydande verk i Falsk produktion. Den har dock inte några utställningsetiketter och förekommer inte i den stora Falkkatalogen som utgavs i Moskva för fem år sedan. Den aktuella målningen är dock falsk och gjord nyligen. Tavlan innehåller delar från andra av Falks verk och är mycket grovt målad med allt för enkel komposition och enkla färgpartier. Den ligger i kvalitet och stil långt ifrån Falk även om dennes kvalitet varierar. På samma sätt som gäller tavlan av Puni har Falktavlan åldrats på ett artificiellt sätt vad avser krackelering och smuts. Duken har satts på ny spännram.

Martyn Saunders-Rawlins har som sakkunnigt vittne uppgett bl.a. följande. Han har sedan 30 år arbetat med rysk konst bl.a. på auktionsfirmorna Sothebys, Christies och Philips i London. Han är sedan 2005 konsult till Stockholms auktionsverk vad avser rysk konst. Han har under åren studerat ett antal Fabergéföremål och ganska många klockor. Vad först gäller *bordsuret* så är denna för tung och för klumpig för att kunna vara äkta. Det går även att se att emaljeringens yta är ojämn, vilket inte skulle ha kunnat vara fallet på ett äkta prestigeobjekt som en klocka av denna storlek. Detaljerna på blomsterdekorationerna på urtavlan är också grovt utförda. De stämplarna och tillverkningsnummer som finns överensstämmer heller inte med stämplarna på andra Fabergéföremål. Stämplarna på baksidan verkar ditsatta senare och skruvarna på baksidan synes vara nya. Det finns också konstiga märken i baksidans elfenben som inte borde vara där. Etuiet är troligen modern med hänsyn till färgen, passformen i förhållande till klockan och gångjärnen. Fordringen i etuiet har också utsatts för artificiellt åldrande och den missfärgning som finns är inte naturlig. Urverket är i sig från tiden men inte svårt att köpa i dag i Europa. Hans bedömning är att klockan är en förfalskning.

Vad sedan gäller dosan så har han undersökt denna med lupp. Även om kvalitén varierar på Fabergéföremål är snideriet i detta fall grovt vilket man inte kan förvänta sig av ett sådant prestigeföremål. Infattningen av ögonstenarna är också dåligt utförd och utan känslighet. Infattningarna runt halsen har heller inte gjorts på ett sätt typiskt för Fabergé. Gångjärnen till halsen är grovt utfört utan förfining och stämplarna har satts dit senare. Hans bedömning är att det rör sig om en modern förfalskning.

Valentin Skurlov har tidigare utfärdat äkthetsintyg rörande Fabergéföremål där det funnits tvivel om äktheten, även om det inte kunnat fastslås att det rört sig om förfalskningar.

Pehr Wallin har som sakkunnigt vittne berättat bl.a. följande. Han har arbetat 30 år med ryska konstföremål bl.a. med juvelerarfirman Bolin och också varit expert på flera Fabergéutställningar. Han har studerat de aktuella konstföremålen med lupp. Vad först gäller *bordsuret* har han sett liknande förfalskningar tidigare men dock i andra färger. Klockan är också lite för tung för att vara äkta. Fabergés verkmästare Henrik Wigströms klockor är också kända för sin sparsmakade dekor och skulle stilmässigt inte ha använt en blomsterdekoration som den aktuella. Klockan liknar i dekoren en klocka som såldes av Sothebys 2005 och var tillverkad av Perkhin. De skruvar som finns på klockans baksida är nya och dessutom inte nedsänkta som brukligt hos Fabergéklockor. Emaljen på klockans framsida är också ojämn. Ytan har heller inte polerats tillräckligt varför i lupp kan ses att det finns små gropar i emaljens yta. Urverket är i sig av ett märke som användes av Fabergé men är enkelt att få tag på i dag i Europa och är inte någon indikation på att klockan är äkta. Enligt hans uppfattning finns ingen tvekan om att klockan är en helförfalskning. När det gäller etuiet så är faneret dåligt och likaså passformen. På lockets insida konstateras att Fabergés fabriksstämpel är otydlig vilket i sig är osannolikt att det skulle kunna förekomma. Dessutom är fodret i sammet och inte i silke vilket var det tyg Fabergé alltid använde i sina etuier. Fodret har också utsatts för artificiell smutsning. Fabergés etuimästare, som Otto Saikkonen, skulle aldrig ha kunnat släppa ifrån sig ett etui av sådan dålig kvalitet. Etuiet är således också en förfalskning.

Vad sedan avser *dosan* så är denna skuren i en dålig och livlös stil och ögonen är klumpigt utformade. Låset är heller inte bra utfört utan klumpigt och passar inte riktigt. Den röda emaljen är i sig bra pålagd men stämpeln är otydlig. Enligt hans mening rör det sig om en klumpig förfalskning.

De större auktionsfirmorna i Helsingfors som överallt annars betalar ut förskott inför försäljning av konstföremål som värderats högt. Skurlov är en bra arkivforskare och används enbart som sådan av Christies, men vet dock inte något om material. Vid en rättegång i London för några år sedan, också rörande äktheten av ett Faber-

gaur, "Dr Metzger Egg clock" har domstolen också underkänt Skurlovs uppfattning i vittnesmål att uret var äkta.

Peter Norén har som vittne uppgett bl.a. följande. Han är VD på Lauritz.com och är inte expert på i målet aktuella föremål. Det går inte att sälja dyrare konstföremål utan äkthetsintyg. På honom ligger det att kontrollera att äkthetsintyg är sanna, styrker det de ska styrka och att de experter som står högst i rang utfärdat intygen. Eni Mazrekaj, som är mycket karismatisk och uppgett sig ha mycket pengar, var vid inlämningstillfällena känd som köpare hos Lauritz.com sedan sex månader. Först lämnade Mazrekaj in Fabergéföremålen och lite senare tavlorna till auktionsbolaget. Mazrekaj lämnade in dessa i eget namn som ägare till föremålen. Tillsammans med föremålen lämnades mappar med dokumentation om dessa. Tavlorna var packade i bubbelplast samt i wellpapp. Mazrekaj uppgav att han köpt tavlorna men nu behövde pengar och att tavlorna ursprungligen skulle komma från Finland och därifrån förts till Sverige. Det visade sig senare att Mazrekaj inte var ägare till föremålen men väl haft förfoganderätt till dessa. Normalt skulle därför Mazrekaj ha haft en fullmakt av ägarna. Mazrekaj har svarat att han inte vetat om att en fullmakt behövdes. Lauritz.com har krävt tillbaka det förskott som utbetalats av Mazrekaj men ännu inte fått tillbaka hela beloppet. Lauritz.com har i samråd med sitt huvudkontor i Köpenhamn bestämt sig för att inte stämma Mazrekaj och till annat visats utgå från auktionsbolaget från att konstföremålen är äkta.

Han har vid sin kontroll av äkthetsintygen utgått från att Skurlov undersökt samma Fabergéföremål som inlämnats. Intyget var skrivet på auktionsfirman Christies papper och namnteckningen liknade Skurlovs. Han frågade även personal på danska ambassaden i S:t Petersburg om Skurlovs bakgrund. Han har dock inte personligen kontaktat Skurlov. Vad gäller tavlorna har han per telefon och efter beskrivning av tavlorna fått bekräftat av Herman Beringer att denne några år tidigare skrivit det aktuella äkthetsintyget. Även Pospelov har per telefon bekräftat att han skrivit det äkthetsintyg som ingetts till Lauritz.com. Båda tavlorna har belysts med ultraviolett

ljus för att kontrollera om signaturerna målats på senare. Vid undersökningen kunde man se grunderingar på båda tavlorna och krackeleringarna var rätt. Den smuts som sågs föreföll inte påförd på ytan. Dukarnas ålder och grovhet verkade stämma. Att nya spännramar förekom är inte något ovanligt. Efter undersökningen lades föremålen ut till försäljning i september 2008, men drogs tillbaka för ytterligare undersökning efter en artikel i Expressen där det påstods att de skulle vara falska. Om inte föremålen beslagtogs hade de troligen sålts.

Valentin Skurlov har som sakkunnigt vittne per telefon uppgett bl.a. följande. Han är en av de världsledande experterna på Fabergéföremål och särskilt då stämplor och stilhistoria. Han har skrivit tolv böcker om firman Fabergé och dess föremål samt publicerat omkring 100 vetenskapliga artiklar i samma ämnen. Han är utsedd expert av ryska federationens konstministerium och anställd konstkonsult av Christies i London. Han utfärdar äkthetsintyg å egna vägnar inte på Christies. Han har de senaste tio åren utfärdat omkring 100 äkthetsintyg. Det stämmer att han utfärdat de aktuella äkthetsintygen rörande två föremål, ett bordsur och en dosa. Inget har senare framkommit som medför att han vill ändra sin inställning. Han har själv undersökt 150 av de 400 Fabergéklockor som finns kvar i världen. Vissa djuraskar av firma Fabergé har större ögon än den aktuella. Han känner Valentina Jalava sedan 1995 som konsthandlare. Han har troligen utfärdat intyget rörande dosan i S:t Petersburg. Han tittade på detta föremål i den lägenhet hon hyrde då. Han minns inte när detta skulle ha skett men minns att han besiktigade föremålet flera gånger. Han bryr sig inte om vem som äger föremålet. Han har uppfattningen att Jalava då ägde och alltså äger asken och därför skrev han detta i intyget. Han såg klockan första gången i Stockholm och uppfattade att Jalava var ägare också till detta föremål. Han kan inte uttala sig om de föremål han besiktigat är de samma som företes i rättegången. Ivan Samarine, Martyn Saunders-Rawlins och Pehr Wallin är inga experter på Fabergé.

Tingsrättens bedömning

Allmänt

Frågan om konstverkens äkthet får avgöras efter en helhetsbedömning av åklagarens utredning och samtliga omständigheter i målet. Det är åklagaren som ensam har bevisbördan att styrka sin talan innefattande bl.a. att konstverken är falska och det är åklagaren som svarar för brister i utredningen rörande detta. Vid bestämmandet av äktheten av konstverk är självfallet en konststils- och teknisk analys av avgörande betydelse, särskilt om de utförts av experter på området. Det bör understrykas att bevisvärdet av enbart ett äkthetsintyg självfallet är avsevärt mycket lägre än om den expert som skrivit intyget även hörs som sakkunnigt vittne inför domstol rörande intyget och då med förevisning av föremålen i fråga på plats. Ett telefonförhör med en expert har naturligtvis också ett lägre bevisvärde än om denne hördes inför rätten. Av betydelse är självfallet även omständigheterna kring utfärdandet av äkthetsintygen och vad intygen innehåller.

I de fall där äktheten har bestritts är också den bakgrundsinformation som presenteras i målet om verkens proveniens t.ex. genom fånges- och försäkringshandlingar, samt därutöver dokumentation som visar om verken tidigare varit utställda, offentligt sålda och beskrivna i referenslitteraturen mycket viktig. Även utredning i övrigt rörande konstverken kan vara av betydelse som t.ex. i detta fall hur dessa verk som påstått äkta har hanterats av ägare, ombud och annars hur förskotts pengar för verken fördelats m.m.

Tavlorna

Då Valentina Jalava och Eni Mazrekaj medgett åklagarens yrkande p. 1 och då yrkandet har stöd i lag ska detta bifallas.

Vad sedan gäller tavlorna av Iwan Puni och Robert Falk, yrkandena p. 2-3, så har genom vad som framkommit av dels det intyg som Iwan Samarine utfärdat efter undersökning av tavlorna samt dels vad Samarine själv uppgett vid huvudförhandlingen i samband med att tavlorna förevisats mycket starka skäl framkommit att betvivla verkens äkthet. Detta särskilt genom brister i det konstnärliga utförandet och då tavlorna "åldrats" artificiellt med pålagd smuts och skapad krackelering. Ingen av tavlorna förekommer i referenslitteraturen och har heller inte tidigare sålts offentligt eller varit utställda. Rätten finner inte skäl att ifrågasätta Ivan Samariens uppgifter.

Till detta kommer att det saknas trovärdig utredning om verkens proveniens. Enligt Jalava är "Isabella Schikarenko" från Belgien och Ukraina ägare till tavlorna men är inte identifierad. Eni Mazrekaj har dessutom inför Lauritz.com inledningsvis uppgett att han är ensam ägare till tavlorna och, enligt Peter Norén, att tavlorna skulle komma från Finland. Därutöver kan framhållas hur tavlorna enligt Jalava skulle ha transporterats från Belgien i personbil av "Isabella Schikarenko" och överlämnats till henne för försäljning på ett kafé i Fittja. Inga kvitton på att tavlorna mottagits har presenterats i målet och såvitt framkommit har ingen fullmakt utfärdats för Jalava eller senare för Eni Mazrekaj att hantera tavlorna som ombud. Inget i målet visar heller att tavlorna skulle ha försäkrats av ägaren. Jalava har också lämnat vaga uppgifter om hur hon skulle ha fått tavlorna i sin besittning och om hur förskottspengarna senare fördelats. Mazrekaj har vägrat att uttala sig närmare om hur han fått tavlorna i sin besittning och fördelningen av förskottspengar. Någon rimlig förklaring till varför tavlorna som äkta skulle bjudas ut på Lauritz.com:s auktionssajt i Stockholm och inte säljas vid något av de stora auktionshusen i Europa har inte lämnats i målet. Dessa omständigheter sammantaget talar starkt mot att en hantering skett av äkta konstverk till ett synnerligen högt värde.

Lauritz.com och Valentina Jalava har åberopat äkthetsintyg dels rörande tavlan av Puni utställt av Herman Beringer och dels vad avser tavlan av Falk av Gleb Genna-

dievitj Pospelov. Det kan konstateras att ingen av dessa experter har hörts i målet varför heller inga frågor har kunnat ställas till dessa av parterna eller rätten om deras intyg och de invändningar som riktats mot verkens äkthet. Inte heller har kunnat gå att få bekräftelse att de verkligen undersökt de i målet aktuella tavlorna och utfärdat aktuella intyg. Det förhållande att vittnet Peter Norén, som är filialchef för Lauritz.com i Stockholm och således har eget intresse i målet, uppgett att han vid något tillfälle ringt upp båda experterna och beskrivit båda tavlorna och fått intygen bekräftade anser rätten ha ringa bevisvärde.

Vad gäller intyget av Herman Beringer så är detta endast handskrivet, mycket kortfattat på engelska och daterat 2003 samt med en namnstämpel. Några uppgifter om när han ska ha undersökt tavlan, hur undersökningen ska ha gått till och omständigheterna kring denna framgår inte. Pospelovs intyg är i original också handskrivet med stämpel. Inte heller det intyget ger information om när hans undersökning skulle vara gjord och hur den genomförts och under vilka omständigheter. Intyget är heller inte daterat. Sammantaget anser rätten att båda intygen i fråga endast kan åsättas försumbart bevisvärde.

Enligt rätten saknar de tekniska undersökningar som åberopats av åklagaren och Lauritz.com i målet större betydelse i målet då de varken nämnvärt talar för eller emot verkens äkthet och påverkar således inte det ovan sagda.

Vid en samlad bedömning av utredningen i målet och då även med beaktande av att andra förfalskade föremål nära i tiden lämnats in till Lauritz.com av Mazrekaj, se nedan, anser rätten ställt utom rimligt tvivel att de aktuella tavlorna är helförfalskningar. Då tavlorna som äkta bjudits ut till försäljning kan befaras att de kan komma till brottslig användning.

Åklagaren har yrkat förverkande dels av Valentina Jalavas äganderätt till nämnda tavlor liksom dels av den retentionsrätt Lauritz.com har till dessa. Någon utredning

som tillförlitligen utvisar vem som egentligen är ägare till tavlorna har dock inte presenterats i målet. Valentina Jalava har också hävdats att hon inte är ägare till dessa. Ägandefrågan kan därför inte anses klarlagd och det kan som en följd härav inte anses visat att Jalava är ägare till tavlorna. Med hänsyn till hur åklagaren valt att formulera sin talan och då åklagaren således inte gjort gällande att Jalava haft annan särskild rätt till tavlan eller att den ska förverkas mot annan person ska förverkandeyrkan- det rörande Jalavas äganderätt ogillas, men beslaget riktat mot henne ska med hänsyn till rätten vidare prövning inte hävas. Tavlorna ska istället som falska förverkas i förhållande till Lauritz.com, vilket innebär att auktionsfirmans retention- rätt upphör. Åklagarens förverkandeyrkande rörande tavlorna p. 2-3 ska såle- des på så sätt bifallas.

Fabergéföremålen

Enligt rättens mening har även vad avser Fabergéföremålen, åklagarens yrkande p. 4-5, genom vad Martyn Saunders-Rawlins och Pehr Wallin dels angett i sina utlå- tanden efter undersökning, dels vid huvudförhandlingen i samband med att föremå- len förevisats, framkommit starka skäl att tro att inte heller dessa föremål skulle vara äkta. Rätten finner inte skäl att ifrågasätta vad som anförts. Invändningarna mot föremålens äkthet har grundat sig bl.a. på brister stilmässigt och i tekniskt ut- förande, men även Wallins uppgift att liknande falska klockor förekommit tidigare på marknaden. Även äktheten rörande etuiet till bordsuret har ifrågasatts med hän- syn till material, utförande, men även artificiell smutsning. Ingen av föremålen sy- nes förekomma i referenslitteraturen och har heller inte tidigare sålts offentligt eller varit utställda.

Till detta kommer att det även rörande dessa föremål helt saknas trovärdig utred- ning om föremålens proveniens. Enligt Valentina Jalava är hon ägare till dessa men dokumentation som styrker detta saknas helt i målet. Därutöver kan framhållas att Jalava enligt egen uppgift ska ha transporterat föremålen i en väska med färjan från

Helsingfors till Stockholm och där överlämnat dessa till Eni Mazrekaj. Något kvitto på Mazrekajs mottagande har inte ingetts i målet och någon fullmakt för denne att agera för Jalavas räkning har uppenbarligen inte utfärdats. Enligt Jalava har hon heller inte haft föremålen försäkrade. Någon trovärdig förklaring till varför föremålen som äkta skulle säljas på Lauritz.com:s auktionssajt och inte bjudits ut till försäljning vid något av de stora auktionshusen t.ex. i Helsingfors har inte heller lämnats. Redovisade omständigheter talar sammantaget starkt emot en hantering av äkta och synnerligen värdefulla Fabergéföremål.

Lauritz.com har vad gäller i denna del åberopat vittnesförhör med Valentin Skurlov och auktionsbolaget och Valentina Jalava har även åberopat de intyg Skurlov utfärdat samt äkthetsintyg av Serguei Gontar. Lauritz.com har även vid huvudförhandlingen åberopat expertutlåtande av Marina Lopato rörande dosan. Det kan konstateras att endast Skurlov av dessa experter har hörts i målet. Vad gäller Gontar och Lopato har inga frågor kunnat ställas till dessa av parterna eller rätten om deras intyg och de allvarliga invändningar som riktats mot verkens äkthet. Inte heller har kunnat gå att få bekräftelse att de verkligen undersökt Fabergéföremålen och om de utfärdat intygen i fråga.

Valentin Skurlov har allmänt bekräftat att han skrivit de aktuella intygen och att han står fast vid dessa. Han har baserat intygen på undersökningar av föremålen, dels dosan i S:t Petersburg, dels klockan i Stockholm. Tingsrätten noterar att han av motparterna som åberopat hans hörande inte fått och således inte kunnat besvara frågor rörande de precisa invändningar som riktats mot föremålets äkthet. Inte heller har han frågats ut om vad av andra experter anförts om hans begränsningar som expert och underkända äkthetsintyg. Han har inte heller kunnat uttala sig om de föremål intygen avser verkligen är de samma som förekommer vid rättegången. Rätten noterar att han inte uttalat sig om etuiet till bordsuret.

Valentin Skurlovs expertutlåtande avseende bordsuret 2008-08-05 är också allmänt hållet och av detta kan inte utläsas när och var hans undersökning genomförts och de närmare omständigheterna kring denna. Det framgår vidare att Skurlovs intyg rörande dosan, daterat 2008-12-19 enbart är ett intyg om äganderätt och således inte något äkthetsintyg. Det kan vidare noteras dels att intyget baseras på undersökningar av dosan som ska ha genomförts 2006-2007 utan angivande av hur dessa tillgåt, dels att intyget uppenbarligen begärts efter det att dosan tagits i beslag. Skurlov har vid förhöret uppgett att han inte sett någon dokumentation rörande Jalavas äganderätt, men att det ändå var och är hans uppfattning att hon ändå äger föremålet, vilket får anses vara ett märkligt uttalande för att komma från en expert. Med hänsyn till det ovan sagda anser rätten att bevisvärdet av Skurlovs uppgifter och hans intyg är mycket begränsade.

Vad gäller expertutlåtandena av Serguei Gontar är dessa daterade 2007-01-08 i Helsingfors och allmänt hållna. De innehåller inga närmare uppgifter om, när undersökningen skulle ha skett, hur undersökningen gått till och omständigheterna kring denna. Expertutlåtandet av Mariana Lopato rörande dosan är daterat 2006-02-22 och är också allmänt hållet och saknar likaledes information om när undersökningen skulle ha genomförts, hur denna gått till och de närmare omständigheterna kring denna. Jalava har i sitt förhör endast allmänt uppgett att föremålen undersökts av nämnda experter. Enligt rätten har enbart intygen rörande dosan inte nämnvärt bevisvärde.

Sammantaget vid en samlad bedömning av utredningen i målet och då Fabergéföremålen inlämnats i nära anslutning till de falska tavlorna ovan anser rätten även vad gäller dessa konstföremål ställt utom rimligt tvivel att de är helförfalskningar. Då konstföremålen som äkta bjudits ut till försäljning kan befaras att de kan komma till brottslig användning.

Åklagaren har yrkat förverkande dels av Valentina Jalavas äganderätt till Fabergé-föremålen, dels av den retentionsrätt Lauritz.com har till dessa. Valentina Jalava har vidgått att hon är ägare till dessa föremål varför förverkandeyrkandet mot henne ska bifallas. Fabergéföremålen ska vidare som falska förverkas i förhållande till Lauritz.com, vilket innebär att auktionsfirmans retentionsrätt också i detta fall upphör. Åklagarens förverkandeyrkande rörande konstföremålen p. 4-5 ska således bifallas.

Rättegångskostnadsfrågan

Samtliga föremål ska således förverkas varför motparterna inte kan få ersättning för sina rättegångskostnader. Det förhållande att åklagarens förverkandeyrkande mot Valentina Jalava rörande tavlorna ogillats innebär inte, med hänsyn till sakutgången i stort och till att Jalavas inte anfört äganderätten som en bestridandegrund samt alls inte berört frågan då talan utförts, att det föreligger rätt för henne att få rättegångskostnaderna ersatta.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 3 (DV 400).

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska inges till tingsrätten senast 2010-05-14.

Jakob Hedenmo

STOCKHOLMS TINGSRÄTT, avd 3

BESLUT 2009-07-31

Stämning utfärdas på 1-3

Off.försv. förordnas

Personundersökning

utförs

bifogas 7.2 och 12 bifogas

Henrik Lagergren
rådman

Framställan om förverkande av konstföremål
Mål nr B14828-08

Stockholms tingsrätt

Avdelning 3, enhet 31

Box 8307

104 20 STOCKHOLM

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Enhet 31

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Registrering och kassan

INKOMMEL: 2009-06-23
MÅLNÖR: B 14828-08

AKTBIL: 1
2009-06-24

Akt B10255-09

Aktbil .....

Sökande

Gunnar Fjaestad, kammaråklagare City åklagarkammare i Stockholm

Motparter

1. Laurits.com AB, Slaktusgatan 22, 121 62 STOCKHOLM, genom Peter Norén, företräd av advokat Hanne Manheimer, Advokatfirman Delphi, Stora Nygatan 64, 211 37 MALMÖ
2. Eni Mazrekaj, Stockholmsvägen 36, 195 34 MÄRSTA,
3. Valentina Jalava, Lerstrandsvägen 7 D 32, 00720 HELSINGFORS, ombud advokat Jeff Burke, Locus Advokatbyrå, Box 5331, 102 47 STOCKHOLM

Yrkanden och bevisning

Att tingsrätten jämlikt 36 kap 3 § p 1 brottsbalken förverkar:

- 1) En från Eni Mazrekaj i beslag tagen helförfalskad tavla "Nionde vågen" tillskriven Ivan Konstantinovich Aivazovsky, (blg 0201-BG28627-08 p 1, sid 3 i prot, utlåtande sid 7 i prot),
- 2) En från Lauritz.com AB i beslag tagen helförfalskad tavla, "Still Life with Fruit and a Bottle of Wine" tillskriven Ivan Puni, (blg 0201-BG28806-08 p 1 sid 4 i prot, utlåtande sid 8 i prot),
- 3) En från Lauritz.com AB i beslag tagen helförfalskad tavla, "Village landscape with a Horse and Cart", tillskriven Robert Falk, (blg 0201-BG28806-08 p 2, sid 4 i prot, utlåtande sid 7 i prot),

- 4) En från Lauritz.com AB i beslag tagen helförfalskad dosa tillskriven Fabergé (blg 0201-BG28806-08 p 3 sid 4 i prot, utlåtande sid 10, 12 i prot),
- 5) Ett från Lauritz.com AB i beslag taget helförfalskat bordsur tillskriven Fabergé (blg 0201-BG28806-08 p 4 sid 5 i prot, utlåtande sid 10, 12 i prot),

Bakgrund

En förundersökning har bedrivits mot Eni Mazrekaj, Asia Azizova m fl avseende bl a grovt häleri. Som led i utredningen har husrannsakan företagits bl a i Eni Mazrekajs bostad och i Lauritz.com AB:s lokaler på Slakhusgatan 22 i Johanneshov. Vid husrannsakan i Eni Mazrekajs bostad togs en tavla "Nionde vågen" tillskriven Ivan Konstantinovich Aivazovsky, (yrk p 1). Resterande konstföremål, (yrk pp 2 – 5), har tagits i beslag hos Lauritz.com AB. Samtliga konstföremål har visat sig vara förfalskningar, (se skriftlig bevisning).

Under utredningen har Eni Mazrekaj, Asia Azezova och Valentina Jalava i huvudsak gjort gällande att det är Valentina Jalava som är ägare till konstföremålen. Via en väninna, Asia Azezova har Eni Mazrekaj fått uppdrag att sälja dessa. Eni Mazrekaj har under sommaren 2008 lämnat in föremålen under pp 1 – 3 till försäljning på auktion i Lauritz.com AB:s regi. För de två tavlor Eni Mazrekaj lämnat in har han av Lauritz.com AB erhållit ett garantiförskott på 800 000 SEK. Av det nämnda beloppet har Eni Mazrekaj betalat tillbaka 260 000 SEK. Om beslagen av konstföremålen häves har Lauritz.com AB retentionsrätt till de två inlämnade tavlorna på kvarvarande belopp 540 000 SEK. Brottsligt uppsåt har inte kunnat visas hos vare sig hos Eni Mazrekaj eller Aisa Azezova.

De konstverk som nu yrkas förverkade har lämnats in till försäljning på Lauritz.com AB utan att det upptäckts att det varit fråga om förfalskningar. Ett garantibelopp om 800 000 SEK har utbetalts i förskott till Eni Mazrekaj. Härav kan slutsatsen dras att förfalskningarna varit i hög grad manipulativa. Det finns en risk att konstverken ånyo kommer ut på marknaden. Konstverken skall därför förverkas jml 36 kap 3 § p 1 brottsbalken.

Det hemställes att Peter Norén, Eni Mazrekaj och Valentina Jalava höres vid förhandlingen till styrkande av händelseförlopp och kravförhållande mellan parterna.

Gunnar Fjaestad

Stockholms tingsrätt
Avdelning 3, enhet 3
Box 8307
104 20 STOCKHOLM

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Enhet 31
STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avd 3
INKOM: 2009-07-31
MÅLNR: B 10255-09
AKT 2009-07-31
Akt ..... B 10255-09
Aktbil 12

Mål nr B 14828-09

Konstföremålen under punkterna 2 – 5 har efter besiktning fastställts vara helförfalskningar. Konstföremålen har - på ursprungligt uppdrag av uppgivne ägaren Valentina Jalava lämnats in till Laurits.Com AB för försäljning av Eni Mazrekaj. Tavlan under punkt 1 - som efter besiktning fastställts vara en helförfalskning - har varit i Eni Marzrekajs besittning när den togs i beslag. Även denna tavla har Valentina Jalava överlämnat för försäljning. Det kan inte uteslutas att konstföremålen ånyo kommer ut på konstmarknaden, varför grund föreligger att förverka konstföremålen jml 36 kap 3 § p 1 brottsbalken.

Beträffande tavlan under **punkt 1** yrkas:

- 1) Äganderätten till tavlan förverkad från Valentina Jalava,
- 2) Rätten att efter ett hävt beslag utfå och besitta tavlan yrkas förverkad från Eni Mazrekaj,

Beträffande tavlan under **punkt 2** yrkas:

- 1) Äganderätten till tavlan förverkad från Valentina Jalava,
- 2) Retentionsrätten till tavlan yrkas förverkad från Laurits.Com AB,

Beträffande tavlan under **punkt 3** yrkas:

- 1) Äganderätten till tavlan förverkad från Valentina Jalava,
- 2) Retentionsrätten till tavlan yrkas förverkad från Laurits.Com AB,

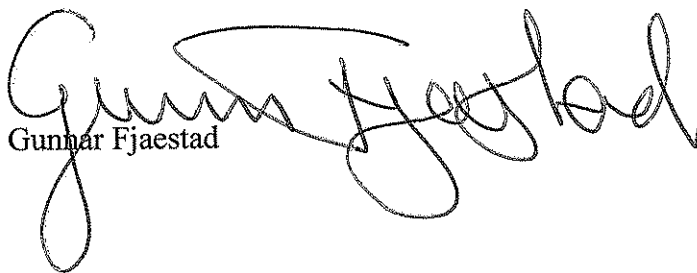
Beträffande dosan under **punkt 4** yrkas:

- 1) Äganderätten till dosan förverkad från Valentina Jalava,
- 2) Retentionsrätten till dosan yrkas förverkad från Laurits.Com AB,

Beträffande bordsuret under **punkt 5** yrkas:

- 1) Äganderätten till bordsuret förverkad från Valentina Jalava,
- 2) Retentionsrätten till bordsuret yrkas förverkad från Laurits.Com AB.

Gunnar Fjaestad

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens dom-

skäl enligt klagandens mening är oriktiga,

5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.